

FRAZEOLÓGIA V SÚVISLOSTIACH

Frazeologické štúdie V. Princípy lingvistickej analýzy vo frazeológii. Ed. D. Baláková – P. Ďurčo. Ružomberok: Katolícka univerzita v Ružomberku, Filozofická fakulta 2007. 425 s.

Tradičná konferencia a zborník materiálov z nej pre jubilanta, ktorý vo všeličom nebol a nie je tradičný a aj vďaka tomu mohol na Slovensku rozvinúť nové výskumy v oblasti nie celkom tradičnej disciplíny – frazeológie a stať sa zakladateľom slovenskej frazeologickej školy. Okrem súčasného hlavného pracoviska profesora Jozefa M l a c k a, CSc., Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku, sa na vydání zborníka venovaného jubilantovi aktívne podieľali aj Medzinárodná komisia pre výskum frazeológie slovanských jazykov pri Medzinárodnom komitáte slavistov a Slovenská frazeologická komisia pri Slovenskom komitáte slavistov. Takéto zoskupenie organizátorov takisto nie je celkom tradičné. V slovách na úvod (*O jubilantovi*) hlavná organizátorka Dana B a l á k o v á vyzdvihla súvislosť až zviazanosť J. Mlacka s Ružomberkom (je to jeho prvé i momentálne miesto pôsobenia) a okrem jeho bohatých bádateľských aktivít v oblasti frazeológie, lexikológie, morfológie, syntaxe, štylistiky a teórie spisovného jazyka pripomenula aj ďalšiu dôležitú dimenziu jubilantovho života – ľudský rozmer. Ten brilantne rozvinul autor druhého slova na úvod (*Cesta jubilanta do frazeologického vesmíru*), zaslúžilý „mlackovedec“ Valerij M. M o k i j e n k o, predseda Frazeologickej komisie pri Medzinárodnom komitáte slavistov, ktorý na podklade jubilantových teoretických frazeologických analýz i syntéz a jeho všestrannej práce vo frazeologických komisiách povýšil frazeológiu na „mlackológiu“.

Prvý tematický blok s názvom Všeobecné problémy frazeológie otvára príspevok Dany B a l á k o v e j (Ružomberok) *Princíp ekvivalencie vo frazeológii*. Autorka sa v ňom zamerala na princíp ekvivalencie uplatňujúci sa v rôznych realizačných podobách neuzuálnych (funkčných aj nefunkčných) frazeologických jednotiek. Na základe prieskumu medzi študentmi vysokej školy, ktorí mali za úlohu rozpoznať frazémy vo vybraných básnických a publicistických textoch, autorka dospela k záveru, že používatelia jazyka majú tendenciu vnímať okaziónálne varianty, deriváty a aktualizácie vo vzťahu k prototypovým frazémam za rovnocenné, ekvivalentné jednotky. Princíp ekvivalencie je podľa nej prítomný aj v ostatných jazykových princípoch vo frazeológii. – Kultúrno-sémantickými otázkami ruskej frazeológie sa zaoberá Alexander B i e r i c h (Heidelberg) v príspevku *Kultursemantische Aspekte der russischen Phraseologie*. Ozrejmjuje, do akých oblastí možno rozčleniť frazeologické jednotky, pričom rozhodujúci by mal byť predovšetkým pôvod týchto jednotiek. Na príklade frazém z oblasti poľovníctva-rybolovu ukázal, akým spôsobom frazémy reflektujú všeobecne známe poznanie, spôsob vyjadrovania a spôsob života danej doby. Napríklad zmena významu frazémy môže priamo súvisieť so zmenou spoločenského prostredia. Výzvou pre historickú frazeológiu by malo byť práve odhaľovanie pozadia jednotlivých frazeologických jednotiek, v ktorých sa odráža materiálna a duchovná kultúra národa. – Juraj D o l n í k (Bratislava) v príspevku *Princíp iracionality vo frazémach* prezentuje daný princíp cez pojem analógie. Analyzoval analógiu troch jazykových procesov (analógiu s druhotnou nomináciou, analógiu spojenú s prípadmi transpozície a analógiu s prípadmi nepriameho vyjadrovania intencie) s ich prejavmi vo frazémach; ďalej analógiu v rámci frazém a interpretačnú objavnosť frazém, čiže frazémy ako interpretačné konštrukty. Zároveň poukázal na jednotlivé prejavy princípu

iracionality vo frazémach, ktorý sa podľa neho prejavuje vo vzťahu medzi motivačnou a idiomatizovanou štruktúrou frazémy, vo vzťahu medzi frazémami a v interpretačnej zložke frazém.

Peter Ď u r ě o (Trnava) v príspevku *O projekte nemecko-slovenského slovníka* informuje o metodologických východiskách začínajúceho sa projektu, jediného svojho druhu na Slovensku, ktorého výstupom má byť elektronická a knižná verzia dvojjazyčného kolokačného slovníka v rozsahu približne 500 substantív. Základným princípom je frekvenčná distribúcia tvarov slova. Pri vytváraní kolokačného profilu substantív sa vychádza zo štruktúrnych typov, na základe ktorých boli vypracované kolokačné tabuľky. V nich sa zaznamenávajú kolokáty daného substantíva – ide predovšetkým o registráciu lexikalizovaných spojení, frazeologizmov, ale aj tzv. typických, uzuálnych frekventovaných spojení. – Na odlišnosť niektorých maďarských frazém (ekvivalentmi známych cudzojazyčných frazém sú v maďarčine neraz jednoslovné kompozitá) vyplývajúcu z typologickej odlišnosti tohto jazyka od slovanských jazykov poukázal Oleg F e d o s o v (Budapešť). Svoj príspevok nazval *Ešte raz o hraniciach frazeológie (na materiáli maďarského jazyka)* vzhľadom na to, že nadväzoval na výstupenie v r. 2001, v ktorom sa už tejto „večnej a prekliatej“ otázke venoval a pri ktorom ho v následnej diskusii orientoval i J. Mlacek. O. Fedosov mohol do svojho nového príspevku zahrnúť aj materiál z troch medzitým vydaných slovníkov maďarskej frazeológie a paremiológie, ako aj nové poznatky z jubilanovej monografie Tvary a tváre frazém v slovenčine z r. 2001. – Závažnej téme *Frazéma. K histórii jedného termínu* sa venoval Wojciech C h l e b d a (Opole). Analyzoval rôzne vymedzenia frazémy a hyperonymicko-hyponymické vzťahy medzi rôznymi jednotkami frazeológie (frazeologická jednotka, frazeologický zvrät, ustálené spojenie a pod.; príslovie, okridlený výraz, perifráza, termín), ktoré napokon usporiadal pod nadržané pomenovanie *reprodukt*. Tento termín autor navrhuje zaviesť ako antonymum k Boguslavského termínu *produkt* a ako synonymum-zjednotenie pôvodného hyperonyma *jednotka jazyka*. No sám konštatuje, že až čas ukáže, či má termín reprodukt reálnu budúcnosť. – Znakovým podložíom frazém sa zaoberá Ján S a b o l (Košice) v príspevku *Semiotická podstata frazémy*. Východiskom je pre autora vzťah symetrie a asymetrie v jazyku, ktorý sa stal základom pre dve základné semiotické podstaty: ikonicko-symbolický a arbitrárny semiotický princíp. Tieto dva princípy vytvárajú binárne opozície v jazykovej sústave ako asociatívnosť – lineárnosť, metaforický princíp – metonymický princíp, paradigmatickosť – syntagmatickosť, simultánnosť – sukcesívnosť. Frazeologická jednotka sa v spleti znakovkej sústavy javí ako prejav symetrie a asymetrie medzi formou a obsahom, čiže sa v nej stretávajú dva protichodné princípy. Nerozložiteľnosť významu frazémy je prejavom asymetrie medzi formou a obsahom. Na druhej strane je zas obraznosť ako ďalšia vlastnosť frazémy prejavom symetrického vzťahu medzi obsahom a formou, a teda prejavom ikonicko-symbolického princípu.

Po rozsiahlom prvom bloku týkajúcom sa všeobecných otázok frazeológie nasleduje tematický blok Paremiológia, v ktorom traja autori z dvoch miest analyzujú parémie viacerých slovanských i neslovanských jazykov. Ludmila I. D a n i l e n k o (Kyjev) v príspevku *Precedentnosť českých príslovií* analyzuje na materiáli Českého národného korpusu sémantiku príslovia ako precedentnej výpovede (výpovede o udalosti alebo situácii známej z minulosti a slúžiacej ako príklad alebo východisko pre analógie v súčasnosti) a ako kultúrno-znakového fenoménu. V oboch prípadoch zohráva svoju úlohu pragmatika, ale aj univerzálnosť, typickosť zobrazovanej situácie a súčasne tvorivosť. – Tvorivosťou sa vyznačuje aj používanie príslovia *Lepší vrabec v hrsti ako holub na streche*, ktoré v rôznych slovanských, západoeu-

rópskych a severských jazykoch skúmal Valerij M. M o k i j e n k o (Petrohrad) z hľadiska opozície implicitnosť – explicitnosť: *Sinica v rukach ili žuravl' v nebe? (k probleme oppoziciji „Implicitnosť – explicitnosť“)*. Široké medzijazykové porovnávanie svedčí o tom, že rôzne varianty a aktualizácie tohto príslovia sú systémové a majú starú jazykovú inerciu. Zároveň sa ukazuje, ako silno sa v jeho priestorovo-variantnej projekcii odrážajú výsledky pôsobenia opozície implicitnosť – explicitnosť. – Prehľad spracovania príslovi v rôznych typoch starších slovníkov pripravila Elena K. N i k o l a j e v a (Petrohrad), pričom sa sústredila na dvojazyčný slovník z r. 1841 (*Príslovia v poľsko-ruskom slovníku D. Bartoševiča*). Autorka konštatuje, že napriek Bartoševičovej intuitívnosti, ktorú dokazujú nesystematické a nedôsledné uplatnenia viacerých lexikografických postupov, slovník obsahuje všetky komponenty súčasného lexikografického opisu príslovi: výklad významu, doslovný preklad, ekvivalenty alebo analógie, synonymá. Vzhľadom na to, že slovník vznikol podľa koncepcie poľsko-nemeckého slovníka, teda dvojazyčného slovníka nepríbuzných jazykov, a zostavovateľ si na rozdiel od spisovateľov a prekladateľov dával väčší pozor pri uvádzaní ekvivalentov, takmer sa v ňom nenachádzajú polonizmy. Zdroje paremiologických polonizmov v ruštine treba preto hľadať mimo dvojazyčných slovníkov.

Využitiu frazeologizmov v texte sa venujú príspevky v treťom bloku Frazeológia a text. *Kontextová analýza ako východisková etapa zisťovania individuálno-autorských frazeologizmov a ich významov (na materiáli knihy V. Novomirovej „Kto vymyslel Shakespeara?“)* bola témou Antoniny M. G r i g o r a š (Kyjev). Konkrétnou analýzou dvoch okazionálnych ustálených spojení a ich významov autorka poukázala na nevyčerateľné sémantické možnosti nových frazeologizmov. – Nárečovej frazeológii sa venoval Zbyněk H o l u b (Plzeň) v príspevku *Některé problémy lingvistické analýzy kolokací, frazémů a parémií v jihočeském regiolektu (v záznamech běžných promluv, v literatuře i v korespondenci)*, v ktorom podal analýzu špecifik ustálených spojení v juhočeskom nárečovom prostredí a porovnanie s dokladmi týchto jednotiek zo začiatku obrodovania. Autor na danom materiáli sledoval syntaktické a hláskové varianty, rôzne lexikálne rozdiely oproti spisovným frazémam, ako aj iné špecifiká charakteristické pre daný región. Na základe podrobnej analýzy vytvoril klasifikáciu, v ktorej zachytil viaceré štruktúrne typy prirovnania z rôznych lokalít juhočeského regiónu. – Funkcie prirovnania ako básnického prostriedku boli témou príspevku Jána K a č a l u (Trnava) *Prirovnanie a jeho funkcie v tvorbe Milana Rúfusa*. Autor považuje prirovnanie v Rúfusovej tvorbe za jeden z prostriedkov umeleckého stvárnenia témy. Analýzou troch žánrových skupín Rúfusových diel (poézie, poézie pre deti a esejí) vymedzil šesť funkcií prirovnania: 1. intenzifikačná, 2. na zvýšenie názornosti textu, 3. na zvýšenie obraznosti textu, 4. na porovnanie nerovnej miery, 5. textotvorná (výstavbová), 6. intertextová. Autor považuje prirovnanie za výraznú črtu Rúfusovej tvorby; objavujú sa v nej tak ustálené, ako aj individuálne autorské prirovnania, ľudové aj intelektuálne. – Na aktuálny fenomén dnešných Rusov – snahu očistiť svoj jazyk od kancelarizmov a knižnej „správnosti“ a nájsť nové výrazové prostriedky – sa zamerali Ľudmila S t e p a n o v a (Olomouc) a Natalia R a j n o c h o v a (Praha): *Substandardné elementy v súčasnom ruskom jazyku a problémy ich prekladu do českého jazyka*. V ruskom jazyku, nielen v hovorenej reči, ale aj v publicistike a súčasnej ruskej literatúre sa v značnom rozsahu objavili žargónové slová a frazeologizmy, ktoré spôsobujú problémy pri preklade. Autorky vyslovili nádej, že kvalitná česká prekladateľská škola si dobre poradí aj s týmto „kameňom úrazu“.

Štvrtý, diachrónny tematický blok *História a etymológia frazeológie* otvára príspevok Márie D o b r í k o v e j (Bratislava) *Voda – prameň života alebo Hydronymum ako komponent frazém*, v ktorom autorka porovnávala slovenské a bulharské frazémy obsahujúce komponent *voda* a hydronymický komponent, ako aj kultúrne a pragmatické aspekty týchto frazém. Najpočetnejšiu skupinu – slovesné typy frazém s komponentom *voda*, rozdelila na dva základné typy spoločné pre slovenskú a bulharskú frazeológiu: frazémy, ktoré charakterizuje neprítomnosť prekladového frazeologického ekvivalentu, a frazémy so zhodnou sémantikou, ale odlišnou motiváciou obraznosti. Na základe analýzy niekoľkých frazeologizmov druhej skupiny ekvivalentných pre oba jazyky konštatovala, že vo frazeologických jednotkách sa okrem genetickej príbuznosti oboch jazykov či geografických špecifik krajín odrážajú najmä kultúrne a spoločenské aspekty. – Existenciu spoločných prvkov vo frazeologickom fonde rôznych jazykov sledoval a na jednom frazeologickom segmente potvrdil Željka F i n k (Záhreb): *Chorvátske príslovkové frazémy s komponentmi deň a noc a ich ekvivalenty v iných jazykoch*. Skúmané frazémy rozdelil podľa významu (najviac časový, menej priestorový a kvantitatívny význam), pričom sa ukázalo, že frazémy s komponentom *deň* sú frekventovanejšie ako s komponentom *noc*. – Mílada J a n k o v i č o v á (Nitra) sa v príspevku *K princípom vzniku a uplatňovania frazeologických združení* bližšie pozrela na typ frazém špecifický zo sémantického hľadiska: spája sa v ňom doslovný význam s preneseným. Autorka skúmala, ako sa vo frazeologických združeníach uplatňujú princípy funkčnej separácie, arbitrážnosti, transpozície, lexikálno-syntaktického synkretizmu, druhotnej nominácie a jazykovej ekonomie. Špecifické prejavy spomínaných princípov v prípade frazeologických združení vysvetľuje tým, že vznikli pôvodne z voľných spojení, ktoré sa frazeologizovali a sú „doslovným opisom neverbálnych prostriedkov komunikácie vyjadrujúcich emócie“.

Viera K o v á č o v á (Ružomberok) analyzovala v spontánných nárečových prejavoch obraznosť frazém ako jeden zo zdrojov expresívnosti (*Výskyt frazém v dialekte najstaršej generácie sotáckych autochtónov*). Vychádzajúc z klasifikačného modelu Ľ. Kralčáka sa autorka primárne zamerala na frazémy so živou obraznosťou, frazémy s oslabenou obraznosťou a frazémy neobrazné od pôvodu. Na príkladoch niektorých frazém dokladá nárečové inovácie existujúcich frazém, ako aj ich dôležitosť (funkčnosť) vo výstavbe textu. Pre vybrané frazémy bola charakteristická výrazná citová exponovanosť a rôzne stupne obraznosti. – Podobné vlastnosti frazeologických jednotiek odhaľovala aj Irina V. K u z n e c o v a (Čeboksary) v príspevku *Ruská frazeológia o dievotve a vydaji (na pozadí slovanskej)*. Pri opise nárečových frazeologických jednotiek považuje autorka za dôležitú analýzu ich fonetických a slovtvorných osobitostí. Význam frazeologických jednotiek pomáha pochopiť kultúrna sémantika, ktorá je v nich obsiahnutá a ktorá sa kondenzovala aj vo folklórnom materiáli ako špecifickým zdroji frazeologických jednotiek. – Jana S k l a d a n á (Trnava) sa vo svojom príspevku *Princípy ustálenosti a variantnosti z diachrónneho aspektu* opiera o teóriu piatich opozícií podľa V. M. Mokijenk, pričom východiskom je pre ňu opozícia synchronia – diachronia. Na opozície obraznosť – neobraznosť, modelovosť – nemodelovosť, resp. systémovosť – nesystémovosť a ustálenosť – variantnosť nazerá z hľadiska vývinu konkrétnych frazeologických jednotiek. Ako podklad slúžil autorke konkrétny materiál zo staršieho obdobia, ktorý porovnávala so súčasnými frazémami. V závere konštatuje, že „diachrónny pohľad vo výskume frazeológie môže usmerniť chápanie niektorých princípov v tom zmysle, že neplatia vždy výhradne.“ – Diachrónne, ale aj vysoko aktuálne bol ladený príspevok Harryho W a l t e r a

(Greifswald) *Prečo je pre Nemcov „všetko klobása“ a nie „do klobásy“?* Inšpirovaný Historickým slovníkom slovenského jazyka, v ktorom sa snažil nájsť odpoveď na otázku, čím sa líšia Nemci od Slovákov či Slovanov, skúmal autor distribúciu frazeologizmov s komponentom *klobása* v daných jazykoch. Ukázalo sa, že oproti jednotlivým výskytom takýchto frazém v slovanských jazykoch (napr. v slovenčine je doložený iba frazeologizmus *viac dní ako klobás*) nemčina disponuje nespočetným množstvom sémanticky rôznorodých frazeologizmov, parémií, ba aj vlastných mien s týmto vysoko konotatívnym komponentom.

Posledný tematický blok s názvom *Didaktické problémy vo frazeológii* sa začína príspevkom Marie Č e c h o v e j (Ústí nad Labem) *Znalost a chápaní frazémů u české mládeže a u cizinců*. Autorka v ňom zhrnula výsledky 25-ročného výskumu zameraného na overenie fungovania tradičnej, ľudovej frazeológie medzi českou mládežou. Vychádzala zo všeobecného názoru, že znalosť a používanie frazeológie postupne upadá, najmä medzi mladými ľuďmi. Výskum vývoja vo frazeológii jej odkryl dynamické tendencie vo frazeológii: staré frazeologické jednotky ustupujú novším. Za dynamizačný faktor autorka primárne považuje aktualizáciu frazeologických jednotiek. Predpokladom pre aktívne používanie frazém je podľa nej široké a hlbšie humanitné vzdelanie. – Germanizmom v slovenčine sa venoval Milan L i g o š (Ružomberok) v príspevku *K lexike a frazeológii slovenčiny na pozadí nemčiny*. Vyzdvihol lexikálne aj frazeologické jednotky oboch jazykov, ktoré môžu slúžiť ako metodologické východisko pri vyučovaní slovenčiny ako cudzieho jazyka. Autor sa najskôr venoval historickému pozadiu vzťahov slovenčiny a nemčiny, postupne prešiel ku konkrétnym jazykovým jednotkám – k „úplným a čiastočne úplným frazeologickým ekvivalentom súčasnej slovenčiny a nemčiny so zreteľom na príslovia a porekadlá (parémy), jednoslovné idiómy (frazeolexémy) a zastarané frazémy“. K danej problematike pristupoval predovšetkým z lingvodidaktického hľadiska, pričom vychádzal najmä z vlastnej pedagogickej praxe. – Jaromíra Š i n d e l á ř o v á (Ústí nad Labem) v príspevku *Znalost a chápaní frazémů u cizinců* nadviazala na spomínaný výskum M. Čechovej a zamerala sa na ovládanie frazém medzi cudzincami študujúcimi český jazyk. V úvodnej časti príspevku poukázala na to, že do znalostných úrovní osvojenia si češtiny ako cudzieho jazyka sa premieta aj schopnosť aktívne a s porozumením používať frazeologické jednotky. V druhej časti sa venovala samotnému výskumu, ktorého sa zúčastnilo spolu 160 respondentov. Dotazníky boli zamerané na frekvenciu a v bežnej komunikácii sémanticky priehľadné frazémy. Výsledky poukázali na značné individuálne odlišnosti v znalostiach a chápaní českých frazém, pri ktorých rozpoznávaní zohrávajú úlohu nielen jazykové znalosti, ale aj všeobecný rozhľad a intelekt respondenta.

Jubilantský frazeologický zborník uzatvárajú dve slová na záver. Prvé patrí oslávencovi Jozefovi Mlackovi, ktorý profesionálnu mozaiku načrtnutú Danou Balákovou v úvode doplnil o nenahraditeľnú osobnú výpoveď *O mojej ceste k frazeológii*, o ceste „za poznaním a poznávaním“, lemovanej výraznými osobnosťami slovenskej lingvistiky. Svoje curriculum ako „výraz onoho vančurovského vedomí souvislostí“ ukončil nádejou, že „aspoň v niektorých bodoch prispelo k rozvíjaniu frazeologického vedomia“. Druhé slovo na záver patrilo príspevku Pavla Ž i g a *Západoslovansko-nezápadoslovanské priezvisko Mlacek*, v ktorom autor rozoberal pôvod a vznik priezviska *Mlacek*. Proprium *Mlacek*, motivované apelatívom *mlatec*, sa svojím slovotvorným modelom vyskytuje v lužicko-srbských nárečiach, čiže má črty západoslovanského makroareálu. Na druhej strane sa predpokladá jeho severostredoslovanská hlásková podoba, čo dokazuje nezápadoslovanská striednica *-tlat*. Priezvisko *Mlacek* sa teda hlás-

koslovne zaraďuje k nezápadoslovanskému typu, slovotvorným modelom má však západoslovanský pôvod.

Zborník *Frazeologické štúdie V* obsahuje v piatich tematických okruhoch 24 aktuálnych štúdií, z toho 14 od zahraničných autorov, o rôznych oblastiach a súvislostiach frazeológie. Vhodne volené *Slová na úvod* a *Slová na záver* dotvárajú obraz nielen o jubilantovi, ale aj o s ním jubilujúcej milej – frazeológii. Bohatý *Súpis prác Jozefa Mlacka* na konci zborníka dáva tušiť, koľko času, iste i „mimopracovného“ jej venoval. (Škoda len, že sa nikde nedozvieme, že tento súpis pochádza z dielne ďalšej vzácnej osobnosti slovenskej lingvistiky a bibliografie Ladislava Dvořáka, ani kto ho aktualizoval.)

Za siedmimi horami, za siedmimi dolami – známy rozprávkový začiatok, ktorý použila vo svojom oslavnom slove na úvod D. Baláková, aktualizoval jubilant i gratulanti-účastníci konferencie a prispievatelia do zborníka o časový rozmer: *za siedmimi desaťročiami*. Kým za horami a dolami sa zvyčajne lial nestály piesok a sypala uplývajúca voda, za desaťročiami Jozefa Mlacka naplnenými činorodou prácou ostáva množstvo trvalých teoretických výstupov a praktických počínov na rôznych poliach (pedagogické a lektorské pôsobenie, organizačná činnosť), ako aj nemenej cenných ľudských vzťahov v rámci slovenskej i medzinárodnej lingvistickej komunity vrátane žiakov a nasledovníkov. Do ďalšieho decénia želáme aj my Jozefovi Mlackovi, profesorovi frazeológie-mlackológie, pretrvávajúcu myšlienkovú plodnosť, fyzickú vitálnosť, veľa nových frazeologických súvislostí a tešíme sa na aktualizácie frazém s číslom osem.

Daniela Majchráková – Mária Šimková

IVANOVÁ, Martina: *VALENCIA STATICKÝCH SLOVIES*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity 2006. 273 s.

Pri pohľade na výskumný záber súčasnej slovenskej jazykovedy nám neunikne, že syntaktickej problematike sa nevenuje toľko času a priestoru, koľko by si právom zaslúžila už len preto, že na Slovensku chýba jej syntetizujúce spracovanie. Nové možnosti v súčasnosti ponúka korpusová lingvistika a Slovenský národný korpus, ktorý niektorí autori využívajú ako materiálovú textovú databázu. Na korpusovom materiáli je postavený napr. druhý zväzok *Valenčného slovníka slovenských slovies* (Nižníková, Prešov 2006) či interdisciplinárne zameraný zborník prác *Sondy do morfosyntaktického výskumu slovenčiny na korpusovom materiáli* (Sokolová – Ivanová, 2006).

Paralelne so spomenutými publikáciami vychádza aj monografia autorky Martiny Ivanovej pod názvom *Valencia statických slovies*, ktorá predstavuje výsledok jej dizertačnej práce, vypracovanej na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove. Autorka sa v nej zaoberá predovšetkým morfosyntaktickou problematikou, ktorá je tu prepojená aj s lexikológiou, lexikografiou, konfrontačnou či korpusovou lingvistikou. Monografia má fundovaný teoreticko-metodologický charakter, nadväzuje na diela nemeckej, českej a slovenskej lingvistiky, autorka si pomáha aj vlastným pojmovým aparátom a svoje závery formuluje po dôkladnej konfrontácii s korpusovým materiálom.